

Uwarunkowania technologiczne, gospodarcze i społeczne, jakie występują we współczesnej gospodarce, przyczyniają się do ograniczenia roli tradycyjnego systemu finansowego i determinują rozwój alternatywnych finansów. Analiza zmian zachodzących w systemie finansowym i jego otoczeniu wskazuje, że jesteśmy świadkami ewolucji w zachowaniu się klientów, formy zaspokajania ich potrzeb finansowych i coraz większych możliwości wykorzystywania w tym zakresie nowych technologii.

Czy alternatywne finanse pozostaną trwałym elementem systemu finansowego, jakie są przyczyny ich rozwoju, jaki jest przebieg i konsekwencje rynkowe? Na te i wiele innych zagadnień związanych ze słabo znanym, ale dynamicznie rozwijającym się sektorem alternatywnych finansów wskazuje autorka, opisując nowe zdarzenia i zjawiska w finansach.

„Problematyka zaprezentowana w książce dotyczy niezwykle istotnych zagadnień związanych z analizą struktury, udziału i znaczenia zupełnie nowej i bardzo słabo zbadanej kategorii, która została nazwana jako alternatywne finanse. Autorka niezwykle trafnie identyfikuje procesy zachodzące w sektorze finansów i w jego otoczeniu. (...) Forma przygotowania publikacji jest niezwykle ciekawa i twórcza, skłania Czytelnika do dalszych refleksji i poszukiwań odpowiedzi na pojawiające się pytania i wątpliwości”.

Z recenzji dr hab. Grażyny Ancyparowicz

„Badania przeprowadzone przez Autorkę znacząco poszerzają naszą wiedzę o systemie finansowym. Podzielam pogląd, że znaczenie regulowanego systemu (np. banków) spada, a sektor finansów alternatywnych będzie trwałym elementem systemu finansowego. Banki będą konkurować, lecz chyba bardziej współpracować z fintechami i bigtechami w ramach łańcucha wartości różnych usług finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem finansów cyfrowych. Stawia to nowe wyzwania przed regulacją czy nadzorem nad rynkiem finansowym, m.in. w kontekście bezpieczeństwa, ochrony konsumenta, równości konkurencji czy zapobiegania kryzysom. Autorka rysuje możliwości takich rozwiązań, aby korzystać z technologii i nie hamować rozwoju rynku”.

Z recenzji prof. dr. hab. Włodzimierza Szpringera

Agnieszka Alińska - dr hab. nauk ekonomicznych, profesor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, kierownik Katedry Skarbowości. Zainteresowania naukowe i badawcze koncentruje wokół problematyki związanej z finansami, funkcjonowaniem i stabilnością zarówno rynkowego, jak i publicznego systemu finansowego. Specjalizuje się w tematyce lokalnych instytucji pośrednictwa finansowego. Jest ekspertem, doradcą i wykładowcą oraz autorką i współautorką ponad 120 publikacji naukowych. Aktywność naukową łączy z pracą zawodową w publicznych instytucjach finansowych.

Spis treści

Wprowadzenie 7

Rozdział 1

Identyfikacja i zakres pojęciowy alternatywnych finansów 19

1.1. System finansowy w gospodarce - jego znaczenie, funkcje i elementy składowe 19

1.2. Tendencje i przyczyny zmian w systemie finansowym 26

1.3. Ewolucyjny charakter rozwoju sektora alternatywnych finansów 45

1.3.1. Mikrofinanse 47

1.3.2. Shadow banking 54

1.3.3. Parabanki 62

1.3.4. Digital finance (finanse cyfrowe) 66

1.4. Przegląd definicji i określeń odnoszących się do alternatywnych finansów 71

Rozdział 2

Przyczyny i uwarunkowania rozwoju alternatywnych finansów 85

2.1. Uwarunkowania makroekonomiczne rozwoju alternatywnych finansów - przegląd aktualnych koncepcji i paradygmatów rozwoju społeczno-gospodarczego 94

2.1.1. Koncepcja zrównoważonego rozwoju gospodarki (sustainable development) 102

2.1.2. Gospodarka współdzielenia (sharing economy) jako nowy paradygmat rozwoju społeczno-gospodarczego 113

2.2. Kryzys finansowy jako źródło zmian systemowych 119

2.3. Postęp technologiczny, cyfryzacja i znaczenie jednolitego rynku cyfrowego 126

2.4. Zmiany demograficzne i zachowanie konsumentów na rynku usług finansowych 137

Rozdział 3

Produkty, usługi i podmioty z sektora alternatywnych finansów 155

3.1. Oferta usług i produktów z segmentu Fintech 156

3.2. Specyfika działalności i przykłady neobanków 171

3.3. Crowdfunding - jako przykład finansowania społecznościowego 174

3.4. Big data i usługi uwierzytelniające klienta instytucji finansowej 181

3.5. Firmy i fundusze pożyczkowe jako przykłady alternatywnych finansów w Polsce 183

3.6. Kryptowaluty, blockchain 189

Rozdział 4

Identyfikacja zależności i powiązań pomiędzy alternatywnymi finansami a tradycyjnym sektorem bankowym 195

4.1. Wpływ alternatywnych finansów na tradycyjny sektor bankowy 195

4.2. Identyfikacja i szacowanie ryzyka w działalności alternatywnych finansów 209

4.3. Zakres i wpływ regulacji prawnych na rynku alternatywnych finansów 213

4.4. Rola państwa w rozwoju alternatywnych finansów 221

4.5. Perspektywy i scenariusze rozwoju alternatywnych finansów 233

Wnioski i rekomendacje na przyszłość 241

Literatura 247
Spis tabel 267
Spis rysunków 269